

KVĚTNÁ NEDĚLE

ROK A

Pašije podle Matouše

Pašije podle Matouše

Mt 26,14 – 27,66

Roli:

- V:** – Vypravěč
- ✝:** – Ježíš
- Ji:** – Jidáš
- Pe:** – Petr
- Vk:** – Velekněz
- SI1:** – první služka
- SI2:** – druhá služka
- Pi:** – Pilát
- D:** – dav, vojáci, zákoníci, apoštolové...

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Matouše

V: Tehdy jeden z Dvanácti – jménem Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich:

Ji: Co mi dáte, když vám ho zradím?

V: Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den po svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou:

D: Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?

V: On řekl:

✝: Jděte do města k jistému člověku a vyřídte mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko, budu se svými učedníky slavit velikonoční večeři.

V: Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s dvanácti učedníky. Při jídle jim řekl:

✝: Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.

V: Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého:

D: Jsem to snad já, Pane?

V: Odpověděl:

✝: Kdo si se mnou namáčí ruku v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.

V: Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal:

Ji: Jsem to snad já, Mistře?

V: Odpověděl mu:

✝: Ano, ty.

V: Když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal ho, lámal a dával ho svým učedníkům se slovy:

✝: Vezměte a jezte. To je mé tělo.

V: Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a řekl:

✝: Pijte z něho všichni. Neboť to je má krev /nové/ smlouvy, která se prolévá za všechny na odpuštění hříchů. Pravím vám: Od této chvíle už nikdy nebudu pít z tohoto plodu révy až do toho dne, kdy z nového /plodu/ budu pít s vámi v království svého Otce.

V: Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Tehdy jim Ježíš řekl:

✝: Vy všichni se dnes v noci nade mnou pohoršíte, neboť je psáno: Budou bít pastýře a ovce ze stáda se rozprchnou. Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.

V: Petr mu na to řekl:

Pe: Kdyby se všichni nad tebou pohoršili, já se nikdy nepohorším!

V: Ježíš mu odpověděl:

✝: Amen, pravím ti: Dnes v noci, dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.

V: Petr mu však tvrdil:

Pe: I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!

V: Podobně mluvili i všichni ostatní učedníci. Potom s nimi šel Ježíš na venkovský dvorec zvaný Getsemany a řekl učedníkům:

✝: Posedte se tady, zatímco se půjdu tamhle pomodlit.

V: Petra a Zebedeovy syny vzal s sebou. Pak se ho zmocnil smutek a úzkost. Řekl jim:

✝: Má duše je smutná až k smrti, zůstaňte zde a bděte se mnou!

V: Trochu poodešel, padl tváří k zemi a modlil se:

✝: Otče můj, jestliže je to možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.

V: Potom se vrátil k učedníkům a našel je, jak spí. Řekl Petrovi:

✝: To jste nemohli ani jednu hodinu se mnou bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.

V: Odešel podruhé a modlil se:

✝: Otče můj, nemůže-li mě tento kalich minout, a musím ho vypít, ať se stane tvá vůle.

V: Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči. Nechal je, opět odešel a modlil se potřetí stejnými slovy. Potom se vrátil k učedníkům a řekl jim:

✝: Jen spěte a odpočívajte dál! – Už je tady ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, půjdeme! Hle, už je tady můj zrádce.

V: Když ještě mluvil, přišel Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním velký houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží a starší lidu. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení:

Ji: Koho políbím, ten to je; toho se chopte.

V: A hned přistoupil k Ježíšovi a řekl:

Ji: Buď zdráv, Mistře.

V: A políbil ho. Ježíš mu odpověděl:

✝: Příteli, učíš jen, k čemu jsi přišel.

V: Lidé z houfu přistoupili, vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Vtom jeden z těch, kdo byli s Ježíšem, sáhl po meči, vytasil ho, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. Ježíš mu však řekl:

✝: Zastrč svůj meč tam, kam patří. Každý, kdo sahá po meči, mečem zahyne. Anebo myslíš, že by mi můj Otec neposlal ihned víc jak dvanáct pluků andělů, kdybych ho o to poprosil? Ale jak by se potom splnily výroky Písma, že se tak musí stát?

V: V té chvíli řekl Ježíš onomu houfu:

✝: Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Sedával jsem den co den v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. To všechno se však stalo, aby se splnily výroky Písma u Proroků.

V: Tu jej všichni učedníci opustili a utekli. Ti, kdo se Ježíše zmocnili, vedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili učitelé Zákona a starší. Petr šel zpovzdálí za ním až k veleknězovu dvoru. Vešel dovnitř a sedl si k služebníkům, aby viděl, jak to skončí. Velekněží a celá velerada hledali proti Ježíšovi živé svědectví, aby ho mohli odsoudit na smrt, ale nenašli, třebaže se dostavilo mnoho falešných svědků. Nakonec přišli dva a řekli:

D: On prohlásil: Mohu zbořit Boží chrám a ve třech dnech ho zase vystavět.

V: Velekněz povstal a zeptal se ho:

Vk: Nic neodpovídáš na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?

V: Ježíš však mlčel. Tu mu velekněz řekl:

Vk: Zapřísahám tě při živém Bohu, abys nám řekl, zdali jsi Mesiáš, Syn Boží!

V: Ježíš mu odpověděl:

✝: Ano, jsem. Ale říkám vám: Od této chvíle uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.

V: Tu roztrhl velekněz své roucho a řekl:

Vk: Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste sami slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?

V: Odpověděli:

D: Hoden je smrti.

V: Pak mu plivali do tváře a tloukli ho pěstmi; někteří ho bili do tváře a říkali:

D: Když jsi prorok, pověz nám, Mesiáši, kdo tě udeřil!

V: Petr mezitím seděl venku na dvoře. Tu k němu přistoupila jedna služka a tvrdila:

SI1: Tys byl také s tím Galilejcem Ježíšem.

V: Ale on to přede všemi zapřel:

Pe: Nevím co povídáš.

V: Když odešel k chodbě u brány, uviděla ho jiná služka a řekla těm, kdo tam byli:

SI2: Tady ten byl s tím nazaretským Ježíšem.

V: Ale zase to zapřel, a to pod přísahou:

Pe: Toho člověka vůbec neznám!

V: Za chvíli přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi:

D: Opravdu, i ty k nim patříš. Vždyť už tvé nářečí tě prozrazuje.

V: Tu se začal zaklínat a zapřísahat:

Pe: Neznám toho člověka!

V: Hned na to zakokrhál kohout a Petr si vzpomněl na slova, která Ježíš řekl: "Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš." A vyšel ven a hořce se rozplakal. Když nastalo ráno, všichni velekněží a starší

lidu se usnesli proti Ježíšovi, že ho vydají na smrt. Dali ho proto spoutat a odvést a vydali ho Pilátovi. Když teď zrádce Jidáš viděl, že Ježíš je odsouzen, hnulo se v něm svědomí. Přinesl velekněžím a starším těch třicet stříbrných nazpátek a řekl:

Ji: Zhřešil jsem: zradil jsem nevinnou krev.

V: Odpověděli mu:

D: Co je nám do toho? To je tvá věc.

V: Tu hodil ty stříbrné dovnitř chrámu, utekl odtamtud, šel a oběsil se. Velekněží vzali ty peníze a řekli:

D: Do chrámové pokladny je dát nesmíme, protože je to odměna za krev.

V: Usnesli se tedy, že za ně koupí hrnčířovo pole na pohřbívání cizinců. Proto se tomu poli až do dneška říká Pole krve. Tak se splnilo, co řekl prorok Jeremiáš: 'Vzali třicet stříbrných, odhadní cenu za toho, kterého Izraelité tak odhadli, a dali je za hrnčířovo pole, jak mi nařídil Pán.' Ježíš pak byl předveden před vladaře. Vladař se ho zeptal:

Pi: Ty jsi židovský král?

V: Ježíš odpověděl:

†: Ano, já jsem!

V: Na žaloby velekněží a starších neodpověděl nic. Tu mu řekl Pilát:

Pi: Neslyšíš, co všechno proti tobě vypovídají?

V: Ale Ježíš mu neodpověděl ani na jednu otázku, takže se vladař velmi divil. Bylo zvykem, že o svátcích vladař propouštěl lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Právě tehdy měli pověstného vězně, jmenoval se Barabáš. Proto když se lidé shromáždili, zeptal se jich Pilát:

Pi: Koho chcete abych vám propustil? Barabáše, anebo Ježíše, kterému říkají Mesiáš?

V: Věděl totiž, že ho vydali z nenávisti. Když zasedl na soudní stolec, poslala k němu jeho žena se vzkazem: "Nic neměj s tím spravedlivým! Kvůli němu jsem dnes ve snu mnoho vytrpěla." Velekněží a starší však přemluvili lid, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše aby dali popravit. Vladař se jich ptal:

Pi: Kterého vám z těchto dvou mám propustit?

V: Začali volat:

D: Barabáše!

V: Pilát jim řekl:

Pi: Co tedy mám udělat s Ježíšem, zvaný Mesiáš?

V: Všichni volali:

D: Na kříž s ním!

V: On však namítl:

Pi: Ale co udělal špatného?

V: Oni však křičeli ještě víc:

D: Na kříž s ním!

V: Pilát viděl, že tím nic nedosáhl, ba naopak, že bouře stále vzrůstá. Dal si tedy přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl:

Pi: Nemám vinu na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.

V: Všechny lid odpověděl:

D: Jeho krev ať padne na nás a na naše děti!

V: Tu jim propustil Barabáša, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vladařovi vojáci vzali Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu:

D: Buď zdráv, židovský králi!

V: Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali. Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jmenoval se Šimon. Toho přinutili, aby mu nesl kříž. Když došli na místo zvané Golgota, což znamená 'Lebka', dali mu pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale pít nechtěl. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty losováním. Potom si tam sedli a hlídali ho. Nad hlavu mu připevnili nápis s udáním jeho provinění:

"To je Ježíš, židovský král." Zároveň s ním byli ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici, druhý po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili. Potřásali hlavou a říkali:

D: Chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět. Zachraň sám sebe! Jsi-li syn Boží, sestup z kříže!

V: Stejně tak se mu posmívali i velekněží s učiteli Zákona a staršími a říkali:

D: Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Je prý to izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, a uvěříme v něho. Spoléhal na Boha, ať ho teď vysvobodí, má-li v něm zalíbení. Přece řekl: 'Jsem Boží syn!'

V: Stejně ho tupili i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Od dvanácti hodin nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem:

✝: Eli, Eli, lema sabachthani?

V: To znamená: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?" Když to uslyšeli někteří z těch, kdo tam stáli, říkali:

D: On volá Eliáše!

V: Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít. Ostatní však říkali:

D: Počkej, chceme vidět, zdali ho přijde Eliáš zachránit.

V: Ježíš však znovu vykřikl mocným hlasem a skončil.

Chvilé tiché modlitby v kleče

V: Vtom se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály se rozpučly, hroby se otevřely a mnoho těl zesnulých svatých bylo vzkříšeno. Po jeho vzkříšení vyšli z hrobů, vešli do Svatého města a ukázali se mnoha (lidem). Když setník a jeho lidé, kteří měli u Ježíše stráž, viděli to zemětřesení a všechno, co se dělo, hrozně se polekali a říkali:

D: To byl opravdu syn Boží!

V: Zpovzdálí tam přihlíželo i mnoho žen: byly to ty, které následovaly Ježíše už z Galileje a sloužily mu. Mezi nimi byla Marie Magdalská, Marie, matka Jakubova i Josefova, a matka Zebedeových synů. Když nastal večer, přišel bohatý člověk pocházející z Arimatie, jmenoval se Josef. I on byl Ježíšovým učedníkem. Došel k Pilátovi a žádal o Ježíšovo tělo.

Pilát poručil, aby mu ho vydali. Josef vzal tělo, zavinul ho do čistého lněného plátka a uložil ho do své nové hrobky, kterou si dal vytesat ve skále. Před vchod do hrobky přivalil velký kámen a odešel. Marie Magdalská a druhá Marie přitom seděly naproti hrobu.

Druhý den, to je po dnu příprav na svátek, přišli velekněží a farizeové společně k Pilátovi a řekli:

D: Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník ještě zaživa prohlásil: 'Po třech dnech vstanu z mrtvých.' Dej tedy rozkaz zajistit hrob až do třetího dne. Jinak by mohli jeho učedníci přijít, ukradnout ho a říci lidu: 'Vstal z mrtvých.' Pak by ten poslední podvod byl ještě horší než první.

V: Pilát jim odpověděl:

Pi: Tady máte stráž. Jděte a zajistěte hrob, jak uznáte za dobré.

V: Oni šli a zajistili hrob tím, že zapečetili kámen a postavili stráž.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Kratší verze:

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Matouše

V: Ježíš pak byl předveden před vladaře. Vladař se ho zeptal:

Pi: Ty jsi židovský král?

V: Ježíš odpověděl:

†: Ano, já jsem!

V: Na žaloby velekněží a starších neodpověděl nic. Tu mu řekl Pilát:

Pi: Neslyšíš, co všechno proti tobě vypovídají?

V: Ale Ježíš mu neodpověděl ani na jednu otázku, takže se vladař velmi divil. Bylo zvykem, že o svátcích vladař propouštěl lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Právě tehdy měli pověstného vězně, jmenoval se Barabáš. Proto když se lidé shromáždili, zeptal se jich Pilát:

Pi: Koho chcete abych vám propustil? Barabáše, anebo Ježíše, kterému říkají Mesiáš?

V: Věděl totiž, že ho vydali z nenávisti. Když zasedl na soudní stolec, poslala k němu jeho žena se vzkazem: "Nic neměj s tím spravedlivým! Kvůli němu jsem dnes ve snu mnoho vytrpěla." Velekněží a starší však přemluvili lid, aby si vyžádali Barabáše, a Ježíše aby dali popravit. Vladař se jich ptal:

Pi: Kterého vám z těchto dvou mám propustit?

V: Začali volat:

D: Barabáše!

V: Pilát jim řekl:

Pi: Co tedy mám udělat s Ježíšem, zvaný Mesiáš?

V: Všichni volali:

D: Na kříž s ním!

V: On však namítl:

Pi: Ale co udělal špatného?

V: Oni však křičeli ještě víc:

D: Na kříž s ním!

V: Pilát viděl, že tím nic nedosáhl, ba naopak, že bouře stále vzrůstá. Dal si tedy přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl:

Pi: Nemám vinu na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.

V: Všechn lid odpověděl:

D: Jeho krev ať padne na nás a na naše děti!

V: Tu jim propustil Barabáše, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vladařovi vojáci vzali Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu:

D: Buď zdráv, židovský králi!

V: Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali. Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jmenoval se Šimon. Toho přinutili, aby mu nesl kříž. Když došli na místo zvané Golgota, což znamená 'Lebka', dali mu pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale pít nechtěl. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty losováním. Potom si tam sedli a hlídali ho. Nad hlavu mu připevnili nápis s udáním jeho provinění:

"To je Ježíš, židovský král." Zároveň s ním byli ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici, druhý po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili. Potřásali hlavou a říkali:

D: Chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět. Zachraň sám sebe! Jsi-li syn Boží, sestup z kříže!

V: Stejně tak se mu posmívali i velekněží s učiteli Zákona a staršími a říkali:

D: Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Je prý to izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, a uvěříme v něho. Spoléhal na Boha, ať ho teď vysvobodí, má-li v něm zalíbení. Přece řekl: 'Jsem Boží syn!'

V: Stejně ho tupili i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Od dvanácti hodin nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Kolem tří hodin zvolal Ježíš mocným hlasem:

✝: Eli, Eli, lema sabachthani?

V: To znamená: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?" Když to uslyšeli někteří z těch, kdo tam stáli, říkali:

D: On volá Eliáše!

V: Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít. Ostatní však říkali:

D: Počkej, chceme vidět, zdali ho přijde Eliáš zachránit.

V: Ježíš však znovu vykřikl mocným hlasem a skonal.

Chvilé tiché modlitby v kleče

V: Vtom se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály se rozpukly, hroby se otevřely a mnoho těl zesnulých svatých bylo vzkříšeno. Po jeho vzkříšení vyšli z hrobů, vešli do Svatého města a ukázali se mnoha (lidem). Když setník a jeho lidé, kteří měli u Ježíše stráž, viděli to zemětřesení a všechno, co se dělo, hrozně se polekali a říkali:

D: To byl opravdu syn Boží!

Slyšeli jsme slovo Boží.